

Mændene. Disse gaar over i de mæligere, mere indbringende Stillinger, mens Kvinderne maa blive i de meniges Rækker og gøre disses mere trættende Arbejde.

Desværre har vi Kvinder ingen Stemme i Tinget, men vi haaber og venter, at vore Venner der maa kunne drive igennem, at den foreslaaede Forbedring ogsaa kommer de kvindelige Telegrafister tilgode.

At faa gennemført Princippet: samme Løn for samme Arbejde, mon det vilde være ganske umuligt?

I Forslag til Lønningslov for Postvæsenet staar i § 18: „Kvinder have lige Adgang med Mænd til at oplæres og ansættes i Statens Tjeneste ved Postvæsenet“.

Hvorfor ikke være lige saa retfærdig imod Telegrafisterne?

M. A.

Det gode Hjærte.

I Anledning af en Artikel i „Kvinden og Samfundet“ for 13. November, betitlet „det gode Hjærte“ vilde det glæde mig, om De, Fru Redaktør, vilde unde mig Plads for et Par Bemærkninger i Deres Blad.

Det er Slutningen af Artiklen, som handler om „den kvindelige Værnepligt“, der ægger mig til et Par Modbemærkninger.

Jeg har ofte hørt denne Tanke fremsat af Mænd; men det forundrer mig mere at høre en Kvinde gøre sig til Talsmand for den. Det forekommer mig nemlig, at der ingen Grund er til den. Der er fra Naturens Side lagt mere end nok paa Kvinderne, til at vi med frelst Samvittighed kan se Mændene udføre deres Militærtjeneste uden i den Anledning at føle os beskæmmede, og det forekommer mig desuden, at „de gifte Kvinders Værnepligt“, om jeg maa udtrykke mig saaledes, den nemlig: at sørge for Slægtens Vedligeholdelse, rigeligt opvejer Mændenes Værnepligt.

Dertil kommer endnu et Hensyn, der maa tages i Betragtning, dette, at om end Mandens Værnepligt i mange Tilfælde falder som en Byrde paa Vedkommende, saa maa det dog gennemgaaende regnes for en sund og legemlig udviklende Tid for den unge Mand, bortset fra de sørgelige Undtagelser, som ogsaa her bekræfter Reglen, hvorimod Tanken om at lade de unge Piger aftjene deres Værnepligt ved nogle Maaneders Sygebesøg i smaa fattige Hjem, vistnok maa antages at ville faa den modsatte Virkning paa de unge Pigers Helbred.

At lade unge Piger gennemgaa et Samarit-Kursus vil naturligvis kun være til Gavn for dem, om der end ingen Grund er til at gøre dette obligatorisk, men fordre at alle Kvinder, om end kun i nogle Maaneder, skulde paatage sig en Gerning, hvortil der hører den største Offervillighed og Kærlighed, og som langtfra alle kan være egnede til, det synes mig fuldstændig uberettiget. Lad de unge Piger, som

det jo heldigvis ogsaa nu bliver mere og mere almindeligt, lære noget, hvorved de kan forsørge sig selv, saa vil nok Pynte- og Forlystelsessygen gaa af dem og gennem Arbejdet og de alvorligere Interesser vil forhaabentlig ogsaa Forstaaelsen af de smaa i Samfundet og Pligtfølelsen overfor dem vaagne hos dem.

En Modstander af Kvinders Værnepligt.

Fra en Abonnent i Amerika har vi modtaget følgende:

Fru Redaktør!

Mariane Nielsens Indledning til hendes Artikel om Ægteskabet og den fri Kærlighed i Nr. 42 kunde maaske belyses lidt.

En gammel, god Sanger udbryder: Sorg og Glæde, de vandre tilhøje Lykke, Ulykke, de gange paa Rad. Livet er Modsætninger. Uden Sorg ingen Glæde, uden Synd ingen Kamp, uden Kamp ingen Sejr, uden Smerte heller ingen Fryd og Tak — udenfor som indenfor, mest nok indenfor Ægteskabet.

En anden ædel Sanger „længes efter Sorgen, dog tør han ikke paakalde den. Ja den, der kommer som en Gave fra alle gode Gavers Sted, som ikke knuger os til Slave, men løfter os til Sjælfred.“

Det synes sørgeligt, at vore Principer i Reglen er højere end vore Handlinger, Haabet lysere end Virkeligheden. Men ret set, maa vi ogsaa her takke for en Gave fra alle gode Gavers Sted; ellers vilde vi rimeligvis synke ned til et af de Dyr, M. N. taler om.

Altsaa, naar vi med Frygt og Bæven se vore Børn træde ind i „Helligdommen“, tør vi da formene dem den Prøvelse, den Rigdom? Er det underligt, om vi, som har erfaret Ægteskabets „Skuffelser, Tvivl, Angst, Sorger og Lykke“, betragte samme Institution som en Velfærdssag værd at slaa et Slag for?

Mærkelig nok klager en Kvinde, hvis Liv har været rigt paa nyttige Interesser, og som har ydet sine Omgivelser store Tjenester, i en senere Alder over sin enlige Stand; og jeg har nylig set et yderst ynkeligt Klagehyl fra en bekendt Digter, der har dyrket den fri Kærlighed. Havde han tvungen sig ind under Hjemmets Baand, havde vi maaske hørt en anden Vise.

En Moder.

Andræs Mindelegat.

Af „Gehejmekonferensraadinde Andræs Mindelegat til Fremme af Kvinders økonomiske Selvstændighed“, der er undergivet Dansk Kvindesamfunds Fællestyrelse, uddeles Renterne (henv. 700 Kr.) i en eller flere Portioner den 5te April 1901 og kan ifølge Fundatsen søges af danske Kvinder, der „kunne henregnes til den saakaldte dannede Klasse“ og som søger Uddannelse til selvstændigt Erhverv,

f. Eks. ved Handel, Haandværk, Stillinger som Læge, Lærere, Kunstnerinde.

Ansøgningsblanketter faas hos enhver af Dansk Kvindesamfunds Kredsstyrelse, nemlig: Aalborg, Frøken M. Hasselbalch, Nørresundby, Aarhus, Fru Anna Laursen, Søndergade 70, Horsens, Frøken Kristine Laursen, Lund Skole pr. Lund St., København, Kontoret, Nørregade 33, St., Odense, Fru Kristine Nielsen, Vindegade, Odder, Fru Kristine Iversen, Kirkebækken, Ringkøbing, Fru Astrid Stampe-Feddersen, Rindumgaard, Rønne, Fru Rigmor Smidt, Sorø, Frøken Magdalene Lauridsen, Husholdningsskolen, Svendborg, Frøken Anna Redder, Fruestræde 1, og Vejstrup, Frøken Anna Rasmussen, Oure Mark, Oure St., — til hvilke ogsaa Ansøgningerne igen maa afleveres inden 15de Januar.

Foredrag om Kvindernes Valgret.

I Anledning af en Artikel i Politiken d. 26. Novbr. af Fru Louise Nørlund om „Danske Kvindeforeningers Valgretsudvalg“ har Dansk Kvinderaads Centralbureau modtaget Opfordring til at ordne en Foredragsrejse med „Kvinders Valgret“ som Emne.

Foreninger udenfor København, der maatte ønske Foredrag om denne Sag, bedes henvende sig til Dansk Kvinderaads Centralbureau, Nørregade 33, St. København K.

Breve fra udenbys Venner.

Jeg er enig med Kristine Knudsen, Odder, i, at det vilde give Kvindesagen Vind i Sejlene, om der blev mere Samdrægtighed i vore Rækker. Der kan neppe være Tvivl om, at hvis Kvinder, høje og lave, vilde slutte sig til Dansk Kvindesamfund, vilde Sagen have Betingelser for at vinde langt stærkere frem, end det nu er Tilfældet. Det forekommer mig ogsaa, at dette egentlig hører med, for at Samfundet skal svare til sit rette Navn.

Derimod kan jeg ikke være enig med Kristine Knudsen i, at Grunden til at dette ikke sker, skulde være den, at de stærke ikke støtter de svage. Forsaavidt der ved „de svage“ tænkes paa de ubemidlede, maa det dog virkelig siges, at der gøres ikke saa lidt for dem fra de bedrestillede Side.

Jeg synes imidlertid ikke om Ordet: „De svage“. Passede det paa os saadan i Almindelighed, da var der næppe stort vunden ved at faa os med. Men jeg tror rigtignok ikke, det svækker Kræfterne eller Energien at være henvist til at arbejde for sit Brød, fra den tidlige Ungdom af.

Naar det bliver foreslaaet at lade afholde Kvindemøder, der har til Op-gave at samle alle Kvinder uden Hensyn til Stand og Stilling, saa vil jeg fremlægge det Spørgsmaal til Overvejelse:

Grunden er selvfølgelig Trolovelsen mellem de spæde. Dødeligheden er som Regel størst mellem Smaadrenge, og der Dræbtebrudsgaarden, er den lille Pige Enke hele sit Liv igennem, og i samme Nu bliver hele hendes Stilling i Hjemmet forandret. Alle de andre Smaabørn holdes borte fra hende, hun er en uren, som de ikke maa lege med, hendes smaa Ringe og pæne Klæder bliver taget fra hende, hun maa finde sig i Øgenavne, Puf og Slag regner ned over hende, hun bliver sine Jævnaldrendes Syndebuk og Tjenerinde, og det stakels Barn, hvis Hjærte trænger til Kærlighed, staar ganske uforstaaende overfor hvad det er, der er sket, og hvad hun har gjort. Livet lærer hende det, og det er ikke faa, der i Fortvivlelse længes efter den Død, som de engelske Love have forbudt.

Derfor græd den lille Enke i Benares. Hun havde Lyst til at leve og være glad, og Livet laa for hende som en endeløs Rad af sorgfyldte Dage.

Vil Dansk Kvindesamfunds Medlemmer være i Stand til at behandle den fattige Arbejderkvinde, der slutter sig til Foreningen, paa en saadan Maade, at hun ikke faar at mærke, at hun staar lavere i social Henseende? I modsat Fald kan man lige saa godt opgve dette først som sidst, for vi taaler ikke meget i den Retning. om vi end ellers synes noget robuste — i denne Henseende er vi prikne nok.

Da jeg, for en halv Snes Aar siden, meldte mig ind i den dengang nydannede Kvindeforening her, faldt det mig ikke ind, at jeg skulde blive omtrent den eneste Arbejderkvinde i Foreningen, i alt Fald de første Aar, og da jeg opdagede det, lovede jeg mig selv, at hvis jeg mærkede det allermindste til, at jeg blev overset, vilde jeg øjeblikkelig melde mig ud. En saadan Grund fik jeg imidlertid ikke. Jeg har haft stor Glæde og meget aandeligt Udbytte af at staa i Dansk Kvindesamfund. Men det er aldrig lykkedes mig at faa en af mine Standsfæller med derind. De siger: „Du kan sagtens være der, du, der kan tale og skrive for dig. — Vi andre bliver kun oversete og satte til Side. Ydmygelser har vi nok af i Forvejen, vi vil ikke udsætte os for flere.“

Spørgsmaalet er nu, om denne Paastand har noget paa sig. Det nytter ikke at nægte, at den dannede, intelligente Kvinde til en vis Grad maa tage sig sammen for at sætte sig ud, dels over gamle Fordomme, dels over det stødende, der undertiden kan være over den mere uundannede Kvindes Tale og Færd; men kan hun gøre det, tror jeg begge Parter — og gennem dem hele Samfundet — vilde vinde derved.

Karen Mortensen.

Dansk Kvindesamfunds Odensekreds.

Dansk Kvindesamfunds Klubattener.

Man bedes bemærke, at det er den første og tredje Mandag aften i hver Maaned, at der i vore Lokaler paa Nørregade 33, Stuen, holdes Klubattener og hvor Medlemmerne have Lov til at medtage Gæster.

Et Gensyn.

Af Lou Andreas Salomé.

„Du er et taabeligt Barn,“ bemærkede han, „i den Verden, som du taler om, passer jeg slet ikke mere. Jeg har dog ikke i disse — henvend ti Aar siddet her og ventet paa, at du skulde hente mig, Marfa! Jeg har levet og udviklet mig gennem Aarene i en ganske anden Jordbund. Jeg tænker og føler ikke længere som den Gang.“

Marfa stod stiv og stille. Langsomt løsnede hendes Hænder sig fra hans, som hun besværgende havde grebet, og gled mat ned.

„Men saa — ja saa — har vi jo ikke fundet hinanden igen,“ sagde hun tonløst.

der staar under England, er der 4 Mill. Børn, der gaar i Skole (det er dog kun 12 pCt. af alle Børn i Indien). Af disse 4 Millioner er kun 2 pCt. Pigebørn. Forældrene er endnu kun undtagelsesvis naaet saa vidt, at de ønsker, at deres Døtre skal lære noget. Pudsigt nok er det Fag, som de har mest imod, Haandarbejde. Det betragtes som en nedværdigende Gerning.

Men paa disse 2 pCt. Pigebørn er det, at Fremskridtspartiet bygger sine Forhaabninger. Hver Kvinde, der faar Lov til at tilfredsstille sin Lærelyst, sin Trang til at se sig om i sit Fædreland, til at udvikle sig som Menneske, haaber de, skal senere danne et lysere, lykkeligere og renere Hjem. Og det er ifølge dette Partis Mening Kvinden, der fremfor nogen giver Nationen sit Præg.

Som Forholdene nu er, er et stakels Væsen af Hunkøn Fange fra sin Fødsel til sin Død, en umyndig, der aldrig bliver andet end et Barn, der

skal lystre. Ifølge Leven er hun sin Mands Ejendom, hun lever kun ved ham baade i dette Liv og i det næste. Han er hendes Præst, hendes Religion, hendes Gud. Dyrker hun ham i Ydmyghed af hele sin Sjæl og navnlig i alle sine Gerninger, saa behøver hun ikke at løfte sin Tanke til nogen anden Guddom. Han staar saa højt over hende, at hun f. Eks. aldrig tør spise i hans Nærværelse. Han kan straffe hende med Prygl, hvis han saa synes. En Kvinde regnes for saa lavt stillet, at hun ikke maa høre de hellige Bøger, og aldrig behøver hun at frembære et Offer til Guderne. Føler hun Trang til at udføre en hellig Handling, anbefaler en af Lovbøgerne hende at vaske sin Herres Fødder og drikke Vandet.

Statistiken viser, at i Indien er hver 20de Mand Enkemand, men hver 5te Kvinde er Enke. Af Landets 125 Mill. Kvinder var der i 1881 25 Mill. Enker.

Den Skik, at Enkerne besteg det Baal, der skulde opbrænde deres Mænds Lig, har aldrig været almindelig i alle Lande i Indien, den var kun kendt i enkelte Egne, særlig i Bengalen. Dens Oprindelse kender man ikke, men det blev almindelig troet, at den var paa-budt i de hellige Bøger. Nogle har i Enkernes Handling set Udslag af religiøs Fanatisme. Ved at brænde sig troede de at kunne frelse sig og sin Mand og sikre sig en næsten endeløs Lyksalighed i en af de mange Himle.

Bevægelsen imod denne Skik begyndte i Serampore, hvor Missionærerne allerede i 1801 søgte at vække Stemning imod den. Af deres Beretninger ser man, at fra 1801—26 blev der i Bengalen brændt 70,000 Enker. Enkelte Hinduer sluttet sig til Missionærerne, men de vakte en Storm af Uvilje hos de ortodokse Hinduer. Dog Sagen var nu rejst. Man undersøgte, om der virkelig var et Lovbud i de hellige Bøger, der